

Sierra gielladoaimmat lulli-, ubmi-, bihtán-, julev-, nuortalaš- ja márkosámi guovlluide - Doarjjanjuolggadusat 2023 - Ohcanvuđot doarjja

Davvisámegillii

SÁMEDIGGI
SAMETINGET

Ávjovárgeaidnu 50
9730 Karasjok/Karášjohka
Telefon +47 78 47 40 00
samediggi@samediggi.no
www.samediggi.no

Sisdoallu

1.	<i>Doarjjaortnega mihttu ja vuoruheamit</i>	4
1.1.	Doarjjaortnega mihttu.....	4
1.2.	Vuoruheamit	4
1.3.	Ulbmilolahusa eavttut.....	4
2.	<i>Ohcama sisdoallu ja hápmi.....</i>	4
2.1.	Doarjjaoažžu / Geat sáhttet ohcat	4
2.2.	Ohcanáigemearri	4
2.3.	Gáibádusat ohcamii.....	5
3.	<i>Ohcamiid meannudeapmi</i>	5
3.1.	Ohcamiid meannudeapmi	5
3.2.	Mearrádus ja dohkkeheapmi	6
3.3.	Eavttut doarjjaoažžui.....	6
3.4.	Gárvvistanáigemearri	6
3.5.	Rievdadusat doarjjaeavttuin	6
3.6.	Máksineavttut	6
4.	<i>Meroštallannjuolggadusat, definišuvnnat ja EEO-njuolggadusat</i>	6
4.1.	Meroštallannjuolggadusat	6
4.2.	Definišuvnnat	7
4.3.	EEO-njuolggadusat	7
5.	<i>Raporteren.....</i>	8
5.1.	Ulbmilolahusa eavttuid raporteren.....	8
5.2.	Rehketdoalu raporteren.....	8
5.3.	Bearráigeahččan ja čuoovvuleapmi.....	9
5.4.	Doarjaga ruovttoluotta máksin ja sihkkun	9

1. Doarjjaortnega mihttu ja vuoruheamit

1.1. Doarjjaortnega mihttu

- Giellaguovddážat ja organisašuvnnat ovddidit lulli-, ubmi-, bihtán-, julev-, nuortalaš- ja márkosámegiela.

1.2. Vuoruheamit

- Hábmets/ovddidit modeallaid regiovna giellaresurssaid geavaheami várás.
- Gielalaš doarjja guovtti- ja mánggagielat váhnemiidda, kursemiid ja giellalávgumiid bokte.
- Doaimmat mat ovddidit sámegiela julev-, lulli-, ja márkosámi guovlluin.
- Doaimmat mat ovddidit ubmi-, bihtán- ja nuortalašgiela.

1.3. Ulbmilolahusa eavttut

- Doaimmat mat addet vejolašvuoda atnit sámegiela lulli-, ubmi-, bihtán-, julev-, nuortalaš- ja márkosámi guovlluin.

2. Ohcama sisdoallu ja hápmi

2.1. Doarjjaoažžu / Geat sáhttet ohcat

- Almmolaš ja priváhta organisašuvnnat/ásahusat/fitnodagat.
- Fitnodagat, institušuvnnat ja organisašuvnnat mat ožžot doarjaga fertejit leat registrerejuvvon Norgga Ovtadatregistarii.

2.2. Ohcanáigemearri

Rabas ohcanáigemearri

- Rabas ohcanáigemearri skábmamánu 1. beaivvi rádjái.

2.3. Gáibádusat ohcamii

- Ohcan galgá sáddejuvvot Sámedikki doarjjaortála bokte.
- Ohcamat mat eai ollašuhte ohcaneavttuid, hilgojuvvot.
- Ohcan galgá leat Sámedikki doarjjaortnega vuoruhemiid siskkobealde.
- Prošeavtta/doaimma ollislaš gollogeahčastat ja ruhtadanplána galgá čuovvut ohcama, maiddá eará vejolaš almmolaš doarjagat.
- Golut ollislaš gollogeahčastagas galget dokumenterejuvvot haddefálaldagaiguin.
- Ollislaš prošeaktačilgehus mii čilge prošeavtta ulbmila, fágalaš sisdoalu, ulbmiljoavkku, ovdánanplána ja plánejuvvon gárvvistanáigemeari galgá čuovvut ohcama.
- Sus guhte vuolláičállá ohcama, ferte leat fápmudus geatnegahttit fitnodaga/ásahusa.
- Ohcan ferte sáddejuvvon Sámedikki doarjjaortálii ovdalgo prošeakta/doaimma lea álggahuvvon.
- Ohcci lea geatnegahtton addit buot dieđuid mat leat dárbbaslaččat ohcama meannudeapmái.
- Sámegielkurssaide galgá kursaplána čuovvut ohcama.
- Go ohcá doarjaga rájiidrasttildeddji giellaovttasbargodoaimmaide, de galgá almmuhit ovttasbargoásahusa/fitnodaga.

3. Ohcamiid meannudeapmi

3.1. Ohcamiid meannudeapmi

- Ohcamat meannuduvvojit Sámedikki doarjjaortnega ulbmiliid, vuoruhemiid ja njuolggadusaid vuodul.
- Ohcamat árvvoštallojuvvot guoddevašvuoda, ekonomalaš, márkaniidguoski, tehnikkalaš, servodatlaš ávkki, ehtalaš, fágalaš ja eará guoskevaš beliid vuodul. Sámediggi deattuha erenomážit dásseárvo- ja mánggabealatvuodáperspektiivva áššemeannudettiin.
- Sámediggi viežžá kredittadieđuid ohcci birra.
- Váilevaš raporteremat ja gárvvisteami maŋgoneamet ovddeš doarjjaáššiin sáhttet váikkuhit ohcama meannudeapmái.
- Meannudanáigi:
 - Doarjjaortnegat main lea rabas ohcanáigemearri meannuduvvojit dađistaga ja golmma mánu sisa dan rájes go ohcan lea joavdan.
- Sámediggi sáhtá jearrat eanet duodaštusa dahje dieđuid.
- ležas barggu viidodat galgá árvvoštallot dalle go ohca ja čilgejuvvot ohcamis. ležas barggus gáibiduvvo vuolláičállon diibmolistu ja mearriduvvon diibmobáiká.
- Sámediggi váldá várašumi das ahte prošeavtta ohcansubmi ja viidodat sáhtá muddejuvvot oassin doarjjaruđaid ollislaš rámma árvvoštallamis.
- Sámediggi sáhtá ruhtadili olis meannudit ohcamiid dáid ektui: geográfalaš juogadeapmi, gielalaš ovddasteapmi sámegielaid gaskkas ja vuoiggalaš juogadeapmi ohcciid gaskka.

3.2. Mearrádus ja dohkkeheapmi

- Doarjjaoažžu galgá ovdal go lea gollan 3 vahku doarjjareivve dáhtona rájes dohkkehit doarjjaeavttuid Sámedikki doarjjaportála bokte. Jus Sámediggi ii oaččo eavttuid dohkkeheami, sáhtá doarjja sihkkovuvvot duođi eanet dieditkeahhtá.
- Sus guhte vuolláičállá doarjjaeavttuid, ferte leat fápmudus geatnegahttit fitnodaga/ásahusa.

3.3. Eavttut doarjjaožžui

- Doarjjaoažžu galgá almmuhit ahte Sámediggi lea dorjon prošeavtta/doaibmabiju.
- Seamma prošeakta/doaibmabidju ii sáhte oažžut doarjaga mánga doarjjaortnega bokte Sámedikkis.
- Maŋŋá doarjjamearrádusa ii addojuvvo eanet doarjja seamma prošeaktii/doaibmabidjui.

3.4. Gárvvistanáigemearri

- Prošeavtta gárvvistanáigemearri lea jagi maŋŋá doarjjareivve beaivádeami.
- Erenoamáš ákkaid vuodul sáhtá doarjjaoažžu čálalaččat ohcat guhkit áigemeari prošeavtta/doaibmabiju gárvvisteapmái, gitta guovtti jahkái. Ohcan galgá vuodustuvvot.

3.5. Rievdadusat doarjjaeavttuin

- Doarjjaoažžu ii sáhte čadahit mearkkašahtti rievdadusaid guoskevaš prošeavttas dahje doaibmabijus ovdalgo lea čálalaččat dieđihan Sámediggái ja ožžon Sámedikki čálalaš dohkkeheami. Dohkkehuvvon ruhtadanplána ja investerenplána rievdadeapmi adnojuvvo álo mearkkašahtti rievdadussan.

3.6. Máksineavttut

- 50 % doarjagis máksujuvvo dalle go prošeakta/doaibmabidju álggahuvvo ja 50 % dalle go prošeakta lea loahpahuvvon ja Sámediggi lea dohkkehan raporta ja rehketdoalu.
- Jos ohcci ovdal lea ožžon doarjaga Sámedikkis ja doarjjaoažžu lea rihkkon doarjjaeavttuid, de sáhtá dat dagahit dan ahte máksimat bissehuvvojit dassážiigo eavttuid rihkkun lea nohkan.

4. Meroštallannjuolggadusat, definišuvnnat ja EEO-njuolggadusat

4.1. Meroštallannjuolggadusat

- Doarjjamearri lea gitta 300 000 ru. rádjai.

Golut madda ii sáhte oažžut doarjaga:

- Prošeavttaide mat gullet oahpahuslága doaibmaguvlui ja mat gullet skuvlaeaiggádiid láhkageatnegahtton bargamušaide.
- Girjjálašvuoda, neahttasiidduid, diehtjuohkinávdnasiid ja teavsttaid jorgaleapmái. Dat ii guoská biibbaljorgaleapmái dahje applikašuvnnaid ja spillaid jorgaleapmái
- Oastit elektronihkalaš gálvvuid ja duhkorasaid.
- Doarjja ii addojuvvo dása: bajásdoallamii, spesifiserekeahtes goluide, beaivválaš doaibmagoluide jođihit doaimma/fitnodaga, sosiála goluide, doaibmabijuide mat botnjat gilvvohallama, láigovisttiide, rádjovisttiide, opmodatoastimiidda, leasingii, vuodjinfiievrruide, investeremiidda ja čielga lonuhemiide. Eará olggosgolut maid Sámediggi ii árvvoštala dárbbášlažžan doaimma čađaheapmái.
- Almmolaš doarjja oktiibuot ii sáhte leat badjel 100 % prošeavtta/doaibmabiju ollislaš olggosgoluin.

4.2. Definišuvnnat

- Doaibmagollun lohkkovuvvojit: rehketoallo- ja revišuvdnabálkkát, reantogolut, divadat, eará finánsagolut, vearro- ja divatgolut, elrávdnji, lokálagolut, dáhkádusat, penšuvdnagolut, sosiálagolut, eará bargiidgolut, stivrabálkkát, stivragolut, fitnodatčoahkkin- ja váldočoahkkingolut, árvonjeaidimat ja -geahpedeamit.
- Sosiálagollun lohkkovuvvojit: bargiid skeaŋkkat, bargiid kurssat, friija kantiidna ja eará sullasaš ovddut.
- Vuodjinfiievrun lohkkovuvvo: vuodjinfiievru mii lea mohtorfievroláhkaásahusa nuppi kapihttala mielde (FOR-1994-10-04-918 *Forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften)*).

4.3. EEO-njuolggadusat

- Sámedikki doarjjaortnegat fertejit leat EEO-šiehtadusa njuolggadusaid rámmaid siskkobealde stáhta doarjaga ektui. Sámediggái gusket EEO-šiehtadusa mearrádusat seamma láhkai go stáhta-gieldda- ja fylkkahálddašeapmái dan ektui movt almmolaš doarjagat galget juolluduvvot.
- Doarjja juolluduvvo EEO-šiehtadusa njuolggadusaid vuođul binnánaš doarjagiid birra. Njuolggadusat binnánaš doarjagiid birra čuvvot skábmamánu 14. b. 2008 láhkaásahusa nr 1213. Dáid njuolggadusaid mielde ii sáhte doarjjaoažžu vuostáiváldit binnánaš doarjaga eanet go oktiibuot 200 000 Euro 3 jagi rehketoallojagi áigodagas.
- Ovdalgo doarjaga sáhtá máksit ferte doarjjaoažžu duodaštit Sámediggái ahte ii oaččo binnánaš doarjaga eará sajis máksinjagi dahje guovtti ovddit jagiin mat oktiibuot Sámedikki doarjagiin gaskamearálaččat eai leat eanet go 680 000 Norgga ruvnnu. Vejolaš ođđa almmolaš doarjjaohcamiid oktavuodas (beroškeahtta gos oažžu doarjaga) lea doarjjaoažžus geatnegasvuotta diedihit dán doarjaga birra. Diedihangeasku gusto 3 rehketoallojagi fáldatáigemeari rájes.
- ESA sáhtá geatnegahttit norgga eiseválddiid, maiddá Sámedikki, gáibidit doarjaga ruovttoluotta doarjjaoažžus jos doarjja ii leat addojuvvon njuolggadusaid mielde dahje doarjjaoažžu ii geavat doarjaga dan ulbmilii masa lea addojuvvon.

5. Raporteren

5.1. Ulbmilolahusa eavttuid raporteren

- Doarjjaoažžu raportere bohtosiid prošeavtta/doaibmabiju mihttomeari ektui.
- Dáid vuodul galget ulbmilolahusa eavttut raporterejuvvot:
 - Mot lea prošeakta váikkuhan ahte álbmot lea oahppan ja/dahje ovddidan sámegiela
 - Prošeavtta ulbmiljoavku
 - Čilgehus mot prošeakta lea čađahuvvon
 - Makkár doaimmat leat čađahuvvon
 - Galle oasseváldi leat oassálastán doaimmain
- Raporteren galgá dahkkot Sámedikki doarjjaportála bokte.

5.2. Rehketdoalu raporteren

- Rehketdoalu raporteren galgá dahkkot Sámedikki doarjjaportála bokte.
- Rehketdoallu ruđaid geavaheamis galgá čájehit ollislaš goluid ja dietnasa. Dasa gullet prošeavtta/doaibmabiju eará vejolaš doarjagat ja dietnasat. Rehketdollui galgá váldit mielde dušše dakkár goluid ja dietnasiid mat njuolga leat čadnojuvvon prošeavtta/doaibmabiju čađaheapmái.
- Dalle go lea dohkkehuvvon gollomeroštus, galgá rehketdoallu leat bardojuvvon nu ahte dan sáhtta buohtastahttit gollomeroštusain. Stuorra spiehkastagaid dohkkehuvvon gollomeroštusa ja rehketdoalu gaskka galgá kommenteret.
 - Jos loahpalaš golut prošeavtta/doaibmabiju rehketdoalus leat unnit go dohkkehuvvon gollomeroštus mii boahtá ovdan mearrádusas, de unnida Sámediggi doarjaga vásttolaččat.
- Rehketdoallu ruhtageavaheamis galgá duođaštuvvot ná:
 - Vuollem 100 000 ruvdnosaš doarjaga ruhtageavaheapmi galgá duođaštuvvot dohkkehuvvon rehkegiin ja bándodođaštusain ahte rehket lea mákson.
 - Badjel 100 000 ruvdnosaš doarjaga ruhtageavaheami rehketdoalu galgá stáhtautoriserejuvvon dahje registrerejuvvon revisora/rehketdoalli duođaštit.
- Revišuvdnagáibádus ii guoskka ásaheamis maid suohkanrevišuvdna ja Riikarevišuvdna reviderejit.
- Doarjjaoažžu gii lea registrerejuvvon momsaregistar, galgá rehketdoalus čájehit goluid ja dietnasiid momssa haga. Dát ii guoskka sidjiide geat leat luvvejuvvon momsadivadis dahje ožžot spiehkastit momsadivada rehkenastimis.
- Iežas barggu raporterema oktavuodas gáibiduvvo vuolláičállon diibmolistu. Diibmolistu devdojuvvo Sámedikki doarjjaportálii.

5.3. Bearráigeahččan ja čuovvuleapmi

- Sámediggi sáhtta dárkkistit geavahuvvojit go ruđat eavttuid mielde.
- Sámediggi sáhtta bivdit eanet dieđuid. Dát guoská dieđuide mat galget geavahuvvot statistihkkii ja eará raporteremii.

5.4. Doarjaga ruovttoluotta máksin ja sihkkun

- Prošeavtta gárvvisteamii oktavuodas galget geavatkeahtes doarjjaruđat máksot ruovttoluotta Sámediggái.
- Sámediggi gáibidit doarjaga ruovttoluotta máksot jos dat lea máksujuvvon menddo ollu.
- Sámediggi geassá doarjjalohpádusa ruovttoluotta, dolle doarjaga dahje gáibida ahte doarjja máksujuvvo ruovttoluotta jos:
 - Doarjjaoažžu lea rihkkon dieđihangeaskku.
 - Doarjjaoažžu lea rihkkon dáid njuolggadusaid mearrádusaid.
 - Doarjja ii geavahuvvo doarjaga ulbmila mielde ja daid eavttuid mielde mat leat mearriduvvon doarjjareivves.
 - Lea gáibiduvvon heaittiheapmi, ovddiduvvon reastaluvvangohčus, priváhta dahje almmolaš vealgešiehtadallamat leat rahppujuvvon doarjjaoažžu ektui dahje doarjjaoažžu heaitá máksimis máksámušaidis.
 - Doarjjaoažžu lea vuovdán iežas investeremiid ovdal go vihtta jagi lea gollan. Dát guoská investeremiidda maidda Sámediggi lea juolludan doarjaga.
- Jos doarjjaoažžu dákkár oktavuodain ii mávsse ruovttoluotta, de sáhtta Sámediggi rievtti bokte gáibidit máksujuvvot dan mii lea buorrin. Jos ruđat eai máksujuvvo ruovttoluotta dan áigemeari sisa mii lea biddjuvvon, de sáhtta gáibidit manjoneami ovddas reanttuid vel lassin, gč. juovlamánu 17. b. 1976 mannosáš lága nr. 100 reanttuid birra manjnonan máksima oktavuodas jna.